

UZASADNIENIE

Pozwem z dn. 2 sierpnia 2013r. L. C. i G. C. wystąpili przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W. (dalej także: (...)) o zapłatę kwoty 10.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2013r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że nieruchomość będąca własnością powodów i znajdująca się w P. przy ul. (...) została objęta (...) Ograniczonego (...) (dalej także : (...) z 2011r.) utworzonym uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dn. 20 czerwca 2011r. (zmienionej następnie uchwałą nr 153/11). W związku z tym, że oddziaływanie akustyczne wykracza poza teren lotniska i oddziałuje na tereny położone w (...) bez możliwości ich wyciszenia lub osłonięcia wywołuje szkody w majątku powodów. Zwłaszcza w sytuacji rozbudowy lotniska i wzrostem liczby operacji lotniczych. Podstawą dochodzenia roszczenia jest w tej sytuacji art. 129 ust. 2 i 4 ustawy z dn. 27 kwietnia 2011r. Prawo o ochronie środowiska (dalej także: (...)). Na kwotę odszkodowania składają się suma 3.000 zł tytułem kosztów niezbędnych do poniesienia w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym oraz suma 7.100 zł tytułem szkody polegającej na spadku wartości nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) w związku z utworzeniem (...).

W odpowiedzi na pozew z dn. 12 listopada 2013r. (k.132) (...) wniosły o oddalenie powództwa w całości.

Strona pozwana podniosła, że podstawą jej stanowiska jest :

1. Upływ 2 – letniego terminu zawitego przewidzianego w art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 (...), albowiem sporna nieruchomość została objęta (...) na podstawie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dn. 7 sierpnia 2007r. (dalej także: (...) z 2007r.), które weszło w życie w dniu 24 sierpnia 2007r. Nieruchomość została wówczas objęta strefą M w ww. (...), która co do zasady odpowiada pod względem swoich ograniczeń strefom Z1 i (...) z 2011r. Obecnie natomiast nieruchomość znajduje się poza strefami Z1 i (...) z 2011r. W tej sytuacji, zdaniem pozwanego, objęcie spornej nieruchomości (...) z 2011r. nie spowodowało powstania nowych ograniczeń uzasadniających roszczenie odszkodowawcze i tym samym niezasadne jest liczenie terminu zawitego od daty wejścia w życie aktu prawa miejscowego uchwalającego nowy (...).
2. Nie wykazania sposobu konkretnego ograniczenia na nieruchomości ograniczającego możliwość korzystania z niej i dochodzenia odszkodowania,
3. Nie wykazania że w budynku jest niewystarczający klimat akustyczny,
4. Nie przekroczenia norm hałasu na nieruchomości i powstania szkody z tej przyczyny,
5. Braku spadku wartości nieruchomości w związku z objęciem spornej nieruchomości (...) z 2011r.

W replice z dn. 19 listopada 2013r. (k.135) pełnomocnik powodów podtrzymał dotychczasowe żądanie w szczególności stwierdzając, iż uchwała nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) ustanawiająca nowy (...) wprowadziła nowe ograniczenia zwłaszcza w zakresie w jakim pozbawiła powodów uprawnień wynikających z opisanych w §4 ust. 2 rozporządzenia Wojewody (...) z dn. 7 sierpnia 2007r. tj. w zakresie w jakim w strefie M można było zmienić sposób użytkowania budynków w całości lub w części oraz braku nałożenia obowiązku rewitalizacji akustycznej nieruchomości nałożonego na pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małżonkowie L. C. i G. C. są współwłaścicielami nieruchomości położonej P. przy ul. (...) od dnia 21 listopada 2003r. do chwili obecnej.

Rozporządzeniem nr 50 z dn. 7 sierpnia 2007r. Wojewoda (...) ustanowił (...) Ograniczonego (...).

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 24 sierpnia 2007r.

Nieruchomość powodów znalazła się w strefie M ww. (...).

Uchwałą nr 76/11 z dn. 20 czerwca 2011r. Sejmiku Województwa (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nieruchomość powodów znalazła się w (...), lecz poza strefami Z1 i Z2.

Uchwała weszła w życie w dn. 3 sierpnia 2011r.

(okoliczność bezsporna, wydruk z księgi wieczystej k. 12-19)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było bezzasadne i podlegało oddaleniu.

Na wstępie należy zauważyć, że powodowie wywodzili swoje żądanie z treści art. 129 i art. 136 ustawy (...).

Zgodnie z tym przepisem w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości (art. 129 ust. 2 ustawy (...)). W razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie (art. 136 ust. 3 ustawy (...)).

Z roszczeniem, o którym mowa, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (art. 129 ust. 4 ustawy (...)).

Dla zachowania zatem prawa do roszczenia odszkodowawczego niezbędne jest spełnienie dwóch przesłanek z ww. przepisu tj.

1. wystąpienie w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego ustanawiającego (...),
2. dany akt prawa miejscowego lub rozporządzenie musi powodować ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości,

Nie ulega wątpliwości dla sądu, że dwuletni termin z art. 129 ust. 4 (...) jest terminem zawitym.

W tym zakresie sąd w pełni podziela poglądy orzecznictwa wyrażone w wyroku SN z dn. 21 sierpnia 2013r. sygn. II CSK 578/12, LEX nr 1389001, wyrok SA w Łodzi z dn. 26 lutego 2013r., sygn. I ACa 1366/12, publik. LEX nr 1312016, wyrok SA w Poznaniu z dn. 17 stycznia 2013r., sygn. I ACa 1104/12, publik. LEX nr 1271919, wyrok SN z dn. 29 listopada 2012r., sygn. II CSK, publik. LEX nr 1294477, wyrok SA w Warszawie z dn. 6 lipca 2011r., sygn. VI ACa 14/11, publik. LEX nr 852391. Właściciel nieruchomości musi zatem wystąpić z żądaniem w oznaczonym czasie, przy czym może to być zarówno żądanie skierowane bezpośrednio do podmiotu zobowiązanego lub wystąpienie z żądaniem do sądu. Zachowanie tego terminu powoduje, iż zaczyna od tej pory biec termin przedawnienia roszczenia.

Natomiast nie zachowanie terminu powoduje, że poszkodowany nie może już wystąpić z roszczeniami odszkodowawczymi na podstawie ww. przepisu.

Akty prawa miejscowego lub rozporządzenie muszą objąć daną nieruchomość ograniczeniem w sposobie korzystania z niej.

Nie budzi wątpliwości sytuacja kiedy ww. przepisy obejmują daną nieruchomość po raz pierwszy ograniczeniami w sposobie korzystania z niej. Wówczas spełniona jest kolejna z podstawowych przesłanek do żądania odszkodowania.

Wątpliwości natomiast powstają w sytuacji, kiedy na danym terenie obowiązywał już przepis ograniczający sposób korzystania i następnie ustanowiono nowy przepis, który swoją normą obejmuje w dalszym ciągu sporny obiekt.

Możemy rozróżnić w tej mierze trzy sytuacje: kiedy przepis zwiększa dotychczasowe ograniczenia, kiedy utrzymuje dotychczasowe ograniczenia oraz kiedy zmniejsza dotychczasowe ograniczenia.

W ocenie sądu w dwóch ostatnich wariantach właściciel nieruchomości nie nabywa prawa do odszkodowania, albowiem wobec ciągłości aktów ograniczających prawo właściciela jego status nie ulega zmianie, a przepis mówi o objęciu obiektu ograniczeniami wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego takie ograniczenie.

W związku z tym, że art. 129 ust. 2 p.o.ś. przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym jej przeznaczeniem, szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości (zob. wyrok Sn z dn. 12 kwietnia 2013r., sygn. akt IV CSK 608/12, publik. LEX nr 1347892, wyrok SN z dn. 27 czerwca 2013r., sygn. IV CSK 28/12, publik. LEX nr 1228596).

Mając na uwadze powyższe tylko akt prawa miejscowego (lub rozporządzenie) wprowadzający dotatkowe ograniczenia w stosunku do przepisów dotychczasowych otwiera nowy termin do zgłoszenia roszczenia odszkodowawczego.

Ostatnim badanym elementem jest ustalenie, czy ograniczenie o którym wyżej mowa, dotyczy spornej nieruchomości. W ocenie sądu nie można bowiem uznać, że wprowadzenie ograniczenia w ogóle powoduje zaistnienie roszczenia. Musi to być ograniczenie które swoimi skutkami dotyka konkretnego obiektu.

Odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 p.o.ś., przewidziano bowiem nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący) – zob. wyrok SN z dn. 27 czerwca 2013r., sygn. IV CSK 28/12, publik. LEX nr 1228596.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, iż należało ustalić, czy powodowie winni byli zgłosić swoje roszczenie w okresie od dn. 24 sierpnia 2007 r. do dn. 23 sierpnia 2009r. czy też mogli je zgłosić w terminie do dnia 3 sierpnia 2011r. do dnia 2 sierpnia 2013r.

Po pierwsze, bezsporne jest że nieruchomość powodów była objęta (...) dla (...) im. (...) w W. zarówno w 2007r jak i (...) z 2011r.

W ocenie sądu, w związku z utworzeniem (...) w 2007r. i objęciem przez niego nieruchomości powodów swoim zakresem oddziaływania, pierwszy termin należało liczyć od dnia 24 sierpnia 2007r. W związku z tym, że wówczas po

raz pierwszy nieruchomości znalazła się w granicach (...) to nie budzi wątpliwości okoliczność, iż w tym momencie w ogóle otworzyło im się prawo do dochodzenia roszczeń z art. 129 ust. 2 (...).

W ramach powyższego należało także ustalić, czy rozporządzenie nr 50 obowiązywało przez cały czas tj. od 24 sierpnia 2007r. do dnia ogłoszenia uchwały nr 76/11. Kwestia ta pojawiła się w związku ze zmianą przepisów art. 135 ustawy Prawo ochrony środowiska.

„Przepis ten, zawierający upoważnienie do ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania, został zmieniony przez art. 19 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. i o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. Nr 175, poz. 1462 ze zm.). W wyniku tej zmiany kompetencje do wydawania aktów w tym zakresie przeszły z dniem 1 stycznia 2008 r. z wojewodów na sejmiki województw, które miały je wydawać w formie uchwały. O dalszym obowiązywaniu dotychczasowych rozporządzeń wojewodów rozstrzygał art. 47 ust. 2 ustawy zmieniającej, stanowiąc o utrzymaniu ich w mocy do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje. Jednakże rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 nie utraciło mocy obowiązującej także po kolejnej zmianie art. 135 ust. 2 ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), która weszła w życie z dniem 15 listopada 2008 r. W jej następstwie nie doszło do zmiany zakresu spraw przekazanych tym przepisem do uregulowania w akcie prawa miejscowego ani nie uległy zmianie wytyczne dotyczące treści tego aktu w rozumieniu § 32 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. Nr 100, poz. 908). Zgodnie z zawartą w tym przepisie regułą walidacyjną, która na podstawie § 147 tego rozporządzenia ma odpowiednio zastosowanie do aktów prawa miejscowego, jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego, jakim jest w omawianym stanie prawnym art. 135 Pr.o.ś. Mimo nowelizacji Prawa o ochronie środowiska w opisanym zakresie, rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. nie utraciło więc mocy obowiązującej” (por. wyrok SN z dn. 25 maja 2012r., sygn. I CSK 509/11, publik OSNC 2013/2/26, M.Prawn. 2013/4/204-206, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 31 sierpnia 2009 r., (...) SA/Wa (...), niepubl.).

Mając na uwadze powyższą analizę, Sąd doszedł do przekonania, że rozporządzenie nr 50 obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11. Powodowie w powyższym okresie nie wystąpili do pozwanego z żądaniami odszkodowawczymi w związku z tym należało uznać, że powyższy termin im upłynął.

Kolejnym elementem wymagającym oceny było ustalenie, czy uchwała nr 76/11 otworzyła im nowy termin do wniesienia roszczenia odszkodowawczego w związku z ewentualnym wprowadzeniem nowych ograniczeń w stosunku do dotychczasowych

Bezsporne jest, iż w (...) z 2007r. obiekt powodów znajdował się w strefie M.

Zgodnie z §4 rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dn. 7 sierpnia 2007r. w obszarze ograniczonego użytkowania zabraniano:

- 1) Przeznaczenia nowych terenów pod szpitale, domy opieki społecznej oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową,
- 2) Zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust.2,
- 3) (...) nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

W strefie M dopuszczano zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy (§4 ust. 2 ww. rozporządzenia nr 50).

Z kolei §5 wprowadzał wymagania techniczne dotyczące budynków w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego.

Uchwała nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) także ustanowiła (...) w ramach, którego znalazła się nieruchomość powodów.

Sporna nieruchomość znalazła się jednak poza strefami Z1 i Z2, natomiast zdaniem sądu po dokonaniu analizy treści obu ww. aktów, te właśnie strefy odpowiadają swoimi ograniczeniami strefie M dla nieruchomości przy ul. (...) w P., pomimo nieco odmiennej terminologii.

W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono bowiem następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów (§5 uchwały):

1) w strefie Z1:

a) zakazuje się przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, mieszkaniowo-usługową, zagrodową, zamieszkania zbiorowego, związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitale i domy opieki społecznej,

b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo- usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

2) w strefie Z2:

a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej.

W ocenie sądu nie powstały zatem dla nieruchomości powodów żadne nowe ograniczenia. Co więcej, z oświadczenia pełnomocnika powodów na rozprawie wynika również powyższa okoliczność.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, w ocenie sądu akt prawa miejscowego z dn. 20 czerwca 2011r. nie wprowadził nowych ograniczeń do sposobu korzystania przez powodów z ich nieruchomości, w związku z czym nie zachodziła przesłanka z art. 129 ust. 2 i 4 (...) do wystąpienia z roszczeniami odszkodowawczymi na podstawie ww. uchwały.

Natomiast termin zawity do żądania odszkodowania wynikający z rozporządzenia nr 50 upłynął w 2009r. Na tej podstawie żądanie również było niezasadne.

Zdaniem sądu nie zachodziła również w niniejszej sprawie podstawa do zastosowania art. 5 kc, ponieważ z okoliczności sprawy nie wynika aby strona pozwana swoimi rażącoymi zachowaniami wprowadzała powodów w błąd uniemożliwiając im wystąpienie do (...) z żądaniem. Okoliczności, że istniały wątpliwości co do obowiązywania rozporządzenia nr 50, z uwagi na odmienną interpretację przepisów przez Naczelny Sad Administracyjny oraz sądy powszechne (np. Sąd Apelacyjny w Warszawie) nie mogą stanowić zarzutu, albowiem była to wykładnia przepisów prawa dokonana przez sądy, na którą każdy mógł się powołać, a więc i pozwane przedsiębiorstwo. Nie można natomiast zarzucać pozwanemu złej woli tj. iż swoim zachowaniem wprowadzał powodów w błąd w tym zakresie tylko z uwagi na powoływanie się na orzecznictwo sądów powszechnych i administracyjnych. Powodowie mogli dokonać odmiennej wykładni przepisów lub uważać, że takie postępowanie pozwanego nie wykluczało możliwości zgłoszenia żądania przez powodów do samych (...).

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak na wstępie.

Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w art. 98 kpc.